De Digitale Snelweg

Vogels kijken langs De Digitale Snelweg

Nummer 59

Peter Meijer

Oude jager

Er zijn jagers waar wij met plezier naar kijken. Op *http://www.waarneming.nl/wn_details.php?id=1319026* staan enkele foto's van een geringde Grote Jager. Marcel Langelaan zag deze op 27 juni 2006 op de Zuidpier van IJmuiden. De vogel bleek kleurringen te hebben. Het mooie van de website 'Waarneming.nl' is de mogelijkheid informatie op te vragen. Dat deed Bram Rijksen en hij vroeg Marcel Langelaan aanvullende gegevens over de kleurringen. Marcel berichtte over deze Grote Jager: 'Was geringd als kuiken in juli 1976 in Foula, Shetland! In 2003 is hij daar weer geringd, maar daarna niet meer gezien. Op 2 juni 2006 werd hij waargenomen in Helgoland, Duitsland'. Dertig jaar oud is de vogel. Is dat oud? Peter van Horssen wijst op *http://www.vogeltrekstation.nl/staav.htm*. Ronald Staav geeft daar een overzicht van

geringde vogels en hun leeftijden. De Grote Jager blijkt een nieuw record voor deze lijst.

Warme julimaand
Juli 2006 was de warmste maand sedert de start van de meteorologiewaarnemingen. Als het erg warm is, hanteren wij graag de uitdrukking: 'Het is zo warm dat de mussen dood van het dak vallen'. Nu is er niemand die dit verschijnsel ooit heeft gezien en dus ontstaat er discussie over de herkomst van deze uitdrukking. Ewoud Sanders schrijft erover in de NRC van 24 juli 2006. Zie: *http://weblogs.nrc.nl/weblog/woordhoek/2006/07/24/mussen-van-het-dak/*. Hij wijst erop dat de uitdrukking pas in de Van Dale van 1976 te vinden is. Verder schrijft hij dat Nicolaas Beets in 1837 of 1838 onder het pseudoniem Hildebrand een verhaal schreef getiteld: 'Hoe warm het was en hoe ver'. Het verhaal begint met de zin: "Het was een brandendheete vrijdagachtermiddag in zekere Hollandsche stad: zoo heet en zoo brandend, dat de mosschen op het dak gaapten, 't welk, op gezag der Hollandsche manier van spreken, de grootste hitte is, die men zich voor kan stellen".
Mossen als dialect voor mussen is bekend. Er wordt ook gedacht dat de warmte mossen op het dak uitdroogt en dat stukken mos dan van het dak vallen.

Vogelbescherming
Enkele e-mails die ik ontving in juli 2006, gingen over de overlast die vogels veroorzaken. De grote aantallen Grauwe Ganzen, Canadese Ganzen, Kauwen en diverse soorten meeuwen kregen daarbij de aandacht. Het overlastprobleem mogen wij niet bagatelliseren. Het is er echt, maar hoe lossen wij het op? Vossen hebben ervoor gezorgd, zo begrijp ik, dat de Zilvermeeuwen, Stormmeeuwen en Kleine Mantelmeeuwen uit de duinen verdwenen zijn. Die zitten nu kennelijk op de daken van de huizen. Anton Duijnhouwer uit Leiden wijst ons op een artikel in de NRC van vrijdag 7 juli 2006. Een conciërge van een basisschool legt uit wat zijn probleem met de vogels is. Ze maken een hoop troep en hij wil daar vanaf. Als hij probeert de nesten te vernielen, wordt hij door de meeuwen aangevallen. De schooljeugd is zeer goed voorgelicht en verzoekt hun conciërge de vogels niet dood te maken. Als ik het plezier zie dat mensen op de boot naar Texel hebben met het voeren van de Zilvermeeuwen dan is dat een andere kant van de medaille. In de stad zijn er ook mensen die plezier aan meeuwen beleven. Ik vraag mij af of de problematiek erg genoeg is om er iets aan te doen? Het is natuurlijk een moeilijk onderwerp voor vogelbeschermers en vogelliefhebbers. Je kunt het vergelijken met sommige issues in Nederland die lange tijd als politiek niet correct werden gezien om er over te beginnen of laat ik mij door het komkommernieuws meeslepen?
In Groningen mogen de Stadsduiven niet afgeschoten worden. Ook een plaag. Zie: *http://www.dvhn.nl/article697510.ece*. Norman van

Gekleurringde Grote Jager *Stercorarius skua* bij de Zuidpier te IJmuiden (coördinaat 97.392-497.263), 27 juni 2006. Deze vogel was in juli 1976 geboren in Schotland en dus reeds 30 jaar oud.
Foto: Marcel Langelaan.

Swelm is altijd bereid zijn visie ten aanzien van deze problematiek te geven: "Ja, ja, Anton, de meeuw is een groot probleem voor hele volksstammen en dat zal nog wel erger worden, want daar wordt in de haven van Rotterdam hard aan gewerkt. Wij hebben enkele tienduizenden paren van deze prachtige en interessante vogels. Ze bevolken vooralsnog de braakliggende gebieden in de haven met name in de veiligheidszones die als buffer tussen de petrochemische industrie liggen. Ze doen daar niemand kwaad. Maar ja, ieder gaatje in de haven wordt de laatste jaren volgestouwd met bedrijven. Aanvankelijk werd wel ingezien dat het verstandig was de meeuwen een plaatsje onder de zon te gunnen. De laatste jaren echter gaat het snel bergafwaarts en verliest men de voorzichtigheid uit het oog. Het ene na het andere malafide advies wordt uitgeprobeerd om maar van de meeuwen af te raken. Valkeniers staan paraat om met uitheemse dan wel gekweekte hybriden de meeuw te verdrijven. Bij de vuilverwerking in Rozenburg vormden de meeuwen plotseling een 'gevaar voor de volksgezondheid'. De valkenier aan het werk, geweldig resultaat: meeuwen weg naar de woonwijken van Maassluis en Vlaardingen, nou de doden zijn daar niet te tellen.
Overal duiken ze op, die valkeniers; de jachtlobby heeft minister Veerman zover gekregen het gebruik van andere soorten dan de huidige legale Havik en Slechtvalk te legaliseren dat wil zeggen allerlei gekweekte rotzooi van dubieuze herkomst. In de haven is ook een actieve jagerslobby aan het werk die de bedrijven aanwakkert de meeuwen door hen te laten verdrijven onder het mom dat de meeuwen zo bedreigend zijn voor werknemers, dat ze een groot gevaar voor de openbare veiligheid vormen wanneer de werknemer, met verplichte helm op, schrikt en fouten maakt. Dat dat niet denkbeeldig is blijkt uit het feit dat bekend is geworden dat ten minste één werknemer al zijn knie heeft verdraaid! Het summum was de ecoloog van de Stichting Ark die met een paar Poolse hengsten, waar hij mee omhoog zat, het havenbedrijf aanbood de meeuwen te verdrijven. Dat ging als volgt: de hengsten die elders niet meer te handhaven waren, werden in het dichtstbevolkte deel van de kolonie losgelaten, ze zouden daar – aldus de ecoloog – door hun begrazing de vlakte omvormen tot een duinlandschap, een habitat waar de meeuw niets van moet hebben en dus zou de meeuw spoedig het gebied verlaten. Het havenbedrijf had daar wel oren naar, want dan konden die mooie duinen vervolgens weer omgevormd worden tot vlak industriegebied. In een persconferentie werd dit prachtige plan toegelicht en vervolgens zonder ook maar één kritische kanttekening in de landelijke dagbladen gepubliceerd! De Konikspaarden werden vervolgens gebeten en bescheten door de meeuwen die hun territorium verdedigden. De paardjes leken al snel op appelschimmels en trokken zich zoveel mogelijk terug op de stukjes met de laagste meeuwdichtheid. Ook werd nog een groep Soay schapen met lammeren losgelaten, de arme beesten leidden een zeer dynamisch bestaan en werden onophoudelijk door de geagiteerde meeuwen van territorium naar territorium gejaagd.
Interessant is te zien hoe men er lustig op los experimenteert met allerlei methoden waarvan al tijden vaststaat dat ze niet dan wel averechts werken. Tegen beter weten in verleent de provincie er desondanks vergunning voor en zo houdt iedereen iedereen voor de gek. Uiteindelijk gaan de meeuwen er natuurlijk vandoor en dan zitten ze met zijn tienduizenden op de daken van Rotterdam en het gejammer en gezever van de Rotterdammers zal tot in China te horen zijn. Ik zeg altijd: meeuwen zijn natuur met een 'bite'!"

Last van kraaien?
Indien u last heeft van kraaien dan is er ook op internet een oplossing voor uw probleem te vinden: *http://www.wbesusterengraetheide.com/Kraaienvangkooi/Kraaienvangkooi.htm*. Mogelijk bevreemdt het u net zo als dat het mij overkomt. De problematiek die vogels ons mensen soms bezorgen, is bekend. Er kwam een Flora- en faunawet om dit te reguleren, maar kennelijk is dat niet afdoende.

Assertiviteit van dieren
Op *http://www.onzin.com/view.php?id=2212* is te zien hoe een Edelhert het niet langer kan aanzien

dat er op hem en zijn soort gejaagd wordt. Op zeer assertieve manier wordt dit een jager duidelijk gemaakt. Hoe het uiteindelijk is afgelopen wordt echter niet verhaald.

Grauwe Pijlstormvogel
Het nieuws dat een Grauwe Pijlstormvogel wel 64.000 km heeft gevlogen, zal u niet ontgaan zijn. Wie dit nog eens na wil lezen, gaat naar: *http://news.bbc.co.uk/1/hi/sci/tech/5242360.stm?ls*. Met behulp van een zendertje kon de vogel gevolgd worden. Heel interessant: *http://toppcensus.org/web/FeatureDetails.aspx?id=53&WG=9*. Op deze link vindt u ook heel interessante achtergrondinformatie.

Over meeuwen gesproken
Op *http://home.planet.nl/~camphuys/Hybrids.htm* kunnen wij lezen over het geslaagde resultaat van een intieme relatie tussen een Zilvermeeuw en een Kleine Mantelmeeuw. De soort blijft boeien. In België worden zelfs toeristen aangevallen door meeuwen: lees daarover: *http://www.nieuwsblad.be/Article/Detail.aspx?ArticleID=G1CV59OA*.

Het Grote Vogeljaar
Terecht wijst Jan Allex Roos ons op het boek 'Het Grote Vogeljaar'. Drie Amerikanen proberen in één jaar tijd de meeste soorten vogels in de Verenigde Staten (exclusief Hawaii) te zien. In een spannend relaas doet Mark Obmascik verslag van een bezeten record-jacht. Met een opgeheven vinger kunnen wij allerlei tegenwerpingen maken over het vele geld, de kilometers of miles, het milieu, de relaties met echtgenote en/of kinderen, maar een spannend boek is het zeker. En passant leer je er nog wat Amerikaanse soorten door kennen. Uitgeverij Atlas zorgde voor dit vertaalde boek. Het enige bezwaar dat ik had, was tegen het

Onlangs kwamen berichten in de pers en op het internet over een project met Grauwe Pijlstormvogels. Van deze soort werden exemplaren met zenders uitgerust. Het bleek dat zij afstanden konden afleggen van wel 64.000 km.

woord vogels spotten. Laten wij dat woord als vogelaars nooit meer gebruiken. Afschuwelijk.

Advies over de ziekte van Lyme
Hans ter Haar was deze zomer op de plek van het Veenbesblauwtje in Drenthe. Hij liep daar de ziekte van Lyme op. Hij mailt: 'Goede raad aan iedereen die daar is geweest, laat je even testen, want 20-30% van de besmettingen verloopt zonder de klassieke symptomen (rode/bruine ring rond de beet, vermoeidheid zoals bij ziekte van Pfeiffer, eventueel koorts). Neem Lyme zeer serieus! Het is eng hoe de ziekte zich na een aantal jaren ontwikkelt. Ik ben nu voor de derde keer besmet met Lyme!' Uiteraard wilde ik van Hans weten hoe hij zonder de klassieke ken-

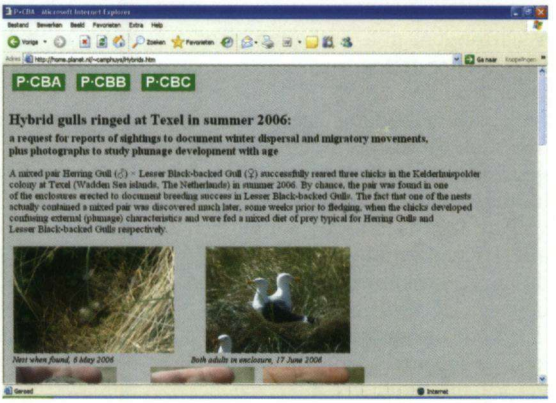

In een kolonie in de Kelderhuispolder op Texel bracht in het broedseizoen 2006 een gemengd paar bestaande uit een mannetje Zilvermeeuw en een vrouwtje Kleine Mantelmeeuw met succes drie jongen groot. Na deze ontdekking werden DNA-testen uitgevoerd op een bloedmonster van de jongen. Deze jongen zijn voorzien van groene pootringen met de volgende codes: P-PCBA, P-PCBB en P-PCBC.

merken wist dat hij aan de ziekte leed. Hij had op verdenking ervan een bloedtest laten doen.

Kwartels in Noorwegen
Eddy Chapman uit Noorwegen schreeef via het Eurobirdnet dat hij op 11 juli een volwassen Kwartel zag die langs de rand van net gemaaid gras liep. De vogel bleef regelmatig in de beschutting van het gras. Plotseling kwam er een Bonte Kraai en twee kwartel-pulletjes renden uit de dekking. De ene liep naar zijn moeder en de andere naar een Kievit. Toen het kuiken zijn vergissing bemerkte, dook het direct weer in de beschutting van het gras. Eddy was getuige van dit voorval in Voss in het westen van Noorwegen. Hij beëindigt zijn stukje met een 'smiley': 'Niet alleen vogelaars kunnen een vogel verkeerd identificeren!:-)' Zie ook: *http://norwegian-birding-route.com/.*

Websites van vogelaars
Erwin van Laar heeft een prachtige website met mooie foto's van vogels, van landschappen. Een Edelhert opduikend uit de ochtendnevel vond ik schitterend. Hij houdt ook lezingen. Voor meer informatie ga naar: *http://www.erwinvanlaar.nl.*
Roland Jansen heeft prachtige foto's van een reis naar Schotland op zijn website. Zie op: *http://www.rolandjansen.nl.*
Kees van Berkel (e-mail: dodaars@hotmail.com) is zeer betrokken bij de natuurlijke ontwikkeling van het Baikalmeer. Hij is voorzitter van de Stichting Nerpa, die een interessante website over de activiteiten rond het meer onderhoudt. Zie: *http://www.nerpa.nl.*
'De stichting Nerpa is opgericht op 8 maart 2006 met het doel om de lokale natuurbeschermers van het Baikalmeer-gebied te helpen. Bij het Baikalmeer wonen niet erg veel mensen, maar de mensen die er wonen, houden van de natuur en

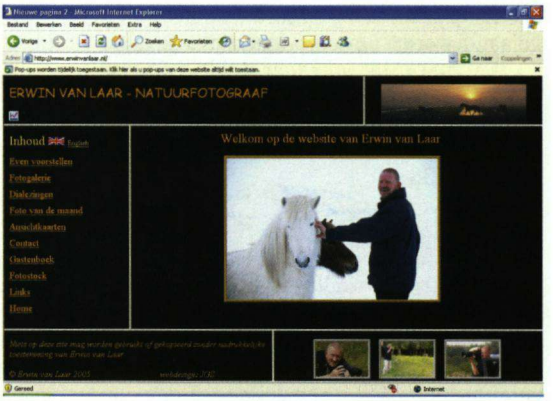

De website van natuurfotograaf Erwin van Laar.

zij willen die beschermen. Na de ineenstorting van de Sovjet-Unie is het gebied veel beter bereikbaar geworden voor stropers. De lokale bevolking is erg verarmd en men heeft nauwelijks middelen om stropers en anderen die de natuur bedreigen, te bestrijden. De stropers hebben echter vaak moderne snelle boten en voertuigen om over het ijs te gaan. Stichting Nerpa wil daarom de lokale natuurbeschermers helpen door fondsen te verwerven en door ze met raad en daad bij te staan in het werk voor de bescherming van de Nerpa. Er zijn al door verscheidene personen giften gedaan aan de stichting Nerpa. De stichting Strix Aluco uit Nieuwveen heeft een gift van € 10.000 gedaan. Met alle giften zijn zij erg blij.

Handige websites
Guus van Duin wijst op: *http://www.meteox.com/.* De buienradar en veel andere weerzaken zijn erop te vinden. Bram Aarts wijst op: *http://www.menu-vandewiele.be/Weerbericht%20Belgie%20online/index.asp* en ook *op: http://www.weathernews.nl/* wordt genoemd.

Mocht u mij op zaken willen attenderen of naar aanleiding van bovenstaande reageren dan kunt u mij bellen of schrijven.

■ P.C. Meijer, Mossel 16, 1775 JB Middenmeer, (0227) 50 35 59; e-mail: meijerpc@quicknet.nl.

Mijn website vindt u op: *http://members.tripod.com/pcmeijer/index.html.* Via de link 'het Vogeljaar' surft u naar de startpagina van De Digitale Snelweg, websites van voge-laars en vogelorganisaties. Zowel de links uit de afgelopen afleveringen als die van de nog komende afleveringen vindt u er. Links die niet meer actief zijn, worden eens per jaar verwijderd.